PlanteværnsNYT

Nr. 2 // 27. februar 2023

Chlormequatchlorid – ophør nærmer sig

BASF stopper produktionen af chlormequatchlorid, hvilket betyder at BASF ikke genansøger godkendelse af chlormequatchlorid i EU og dermed heller ikke i DK.

Det derfor meget tvivlsomt om Kompakt 5C genansøges i forbindelse med revurdering, da salget af Kompakt 5C er for lille i forhold til gebyret.

Kompakt 5C forventes derfor at forsvinde i forbindelse med revurderingen, der lige nu er sat til at starte den 30. november 2024. Fra den 30. november 2024 får man typisk 18 måneder til at bruge lager op.

INDHOLD:

Chlormequatchlorid – ophør nærmer sig 1
Vækstregulering 1
Bladskimmel - falsk meldug 3
GreenLog -elektronisk sprøjtejournal 3
Glyphosat -produkter forbudt på udyrkede arealer 4
Brug af skyggemidler 5
Afhentning af planteaffald 5
Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023 6
Gødningsregnskab og Sprøjtejournal for perioden: 2021/2022 6

Vækstregulering

Fremtidsudsigterne for chlormequatchlorid (Kompak 5C) og forbud mod at bruge Alar 85G, Dazide Enhance Bonzi, Pirouette og Kompakt 5C i åbne væksthuse gør at mange er i gang med at finde alternative vækstreguleringsstrategier.

Følgende midler godkendt til vækstregulering af prydplanter i 2023:

	Reg. nr.	Lukket væksthus	Ikke-lukket væksthus	Friland
Alar 85 SG	558-7	X		
Dazide Enhance	544-6	X		
Bonzi	1-164	X		
Pirouette	544-3	X		
Caryx	19-207	X	X	X
Cerone	18-414	X	X	X
Configure	544-5	X		
Ethylbloc Tabs TB	833-2	X		
Kompakt 5C	49-94	X		
Medax Top	19-201	X	X	X
SmartGrass	526-17	X	X	
Terpal	19-4	X	X	

Caryx:

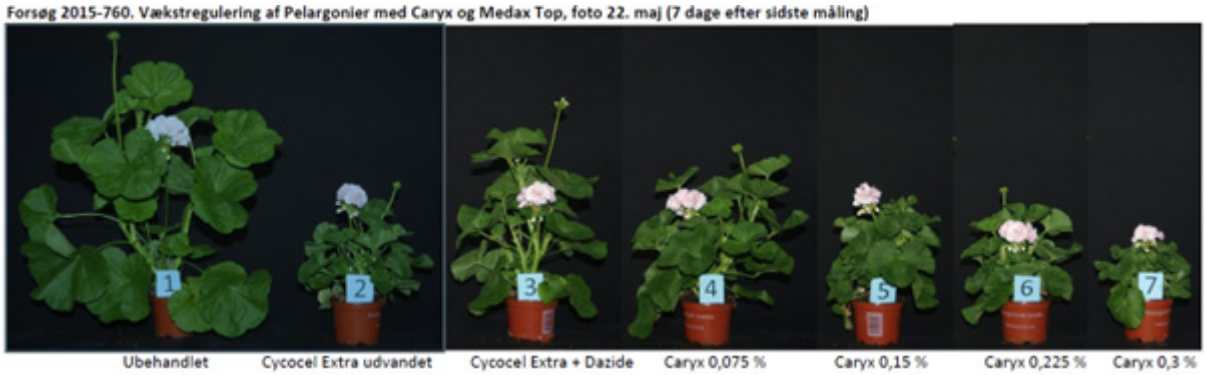
Caryx har god effekt på kulturer, hvor Bonzi/Pirouette virker. Der anvendes en koncentration på 0,025-0,15 %, udbragt med 100 liter pr. 1.000 m^2. Vær opmærksom på, at der i åbne og lukkede væksthuse er forskel i godkendte dosering og behandlingshyppighed.

Virker kraftigere ved lav indstråling, lav temperatur og i kombination med tørkestress. Vinter og efterår bør der startes med en lav dosering.

God dækning af alle skud er vigtig for at undgå skud der strækker sig. Gentagne sprøjtninger med høj dosis kan give uens blomstring. Gentagne sprøjtninger tæt på blomstring med høj koncentration kan give deforme blomster manglende udvikling af knopper, og dermed forsinket blomstring.

Sprøjtning med store væskemængder og sprøjtninger ved høj indstråling øger risikoen for bladskade.

Caryx kan for eksempel anvendes i Pelargonium, Osteospermum, viola, roser, Erysimum, Cosmos atrosanguineus, akeleje, Bidens, Brassica, Bacopa m.m.

Cerone

Cerone fremmer sideskudsbrydningen og hæmmer strækningsvæksten. Den skal bruges i starten af kulturperioden, da aktivstoffet ethephon føre til tab af blomsterknopper og hæmmer blomsterinduktionen.

Anbefalede dosering på etiketten er maksimalt 1 liter/ha i åbne væksthuse og 2,25 liter pr. ha i lukkede væksthuse, men mange har erfaret at Cerone kan virke meget kraftigt og at koncentrationen skal være noget lavere.

Medax Top

I forsøg kunne Medax Top reducere strækningsvæksten i Osteospermum, Bacopa og margeritter. Da det har en tendens til at afblege blå og røde blomster, skal Medax Top anvendes først i kulturperioden. En strategi kunne være at sprøjte 2 gange med Medax Top efterfulgt af Caryx.

Modtag et gratis besøg omkring anvendelse af pesticider, journalskrivning m.m.

Dansk Gartneri har stort fokus på at sikre korrekt anvendelse og opbevaring af pesticider, journalskrivning m.m. i gartneri og havebrug. Der er mange regler for korrekt anvendelse af pesticider. Fejl og misforståelser kan læses i statistikken over kontrolbesøg, og giver desværre også store bøder. Derfor giver det værdi og mening at gennemgå procedurerne hos hver enkel gartner/producent.

Kontakt en konsulent fra HortiAdvice og få et gratis besøg, hvor vi sammen snakker om reglerne og korrekt anvendelse af pesticider. Regler der også gælder selvom man er økolog eller kun anvender mikrobiologiske midler.

I 2022 var der fokus på væksthusproducenter, i år er det målet, at de sidste væksthusgartnere og alle andre sektorer tager imod dette besøg.

Bladskimmel - falsk meldug

Falsk meldug, som navnet antyder, ligner den almindelige meldug, men i modsætning til almindelig meldug, sidder svampesporerne på undersiden af bladene. På oversiden af bladene ses gul-hvide pletter, og på undersiden kan man se områder dækket med grålig, bomuld-lignende sporebelægning. Falsk meldug kommer oftest efter perioder med regn og fugtigt vejr, hvor bladene forbliver våde gennem længere tid. Den kan ligge latent i planterne og komme til udbrud, når de rette vækstbetingelser opstår. Udluftning og ventilation er en vigtig del af forebyggelsen, da det bringer fugten væk fra planterne. Man skal vande først på dagen, så bladene holdes tørre, og der skal vandes på en sådan måde, at overfladen af vækstmediet forbliver tør.

Falsk meldug i viola

Der er stor sortsvariation med hensyn til modtageligheden for falsk meldug, og ved at fravælge de mest modtagelige sorter, kan man minimere risikoen for angreb.

En velbalanceret gødningsplan gør planterne mere modstandsdygtige overfor angreb, og derfor er det vigtigt at holde øje med gødningssammensætningen. Alt for høj kvælstoftilførsel vil resultere i stor tilvækst og "bløde" blade, der er mere modtagelig for angreb. Mangel på kalium og calcium skal undgås, da disse næringsstoffer er med til at styrke plantecellerne og dermed planterne. Bladgødskning med Wuxal -calcium eller calciumklorid kan være med til at sikre tilstrækkeligt med calcium i bladene.

Så snart de første angreb ses, skal der sættes ind med en kemisk bekæmpelse. Har man sorter i sortimenter, der er meget modtagelige for falsk meldug, så bør disse behandles forebyggende. Falsk meldug kan forebygges med Amistar, Previcur Energy, Aliette WG 80 og Revus.

GreenLog -elektronisk sprøjtejournal

Nyt IT-værktøj til journalføring og registrering af sprøjtejournal.

Målet med GreenLog er at forhindre fejl i sprøjtejournalen samt at det skal være nemmere at føre en tilstrækkelig sprøjtejournal. HortiAdvice vil løbende opdatere GreenLog, når der kommer nye plantebeskyttelsesmidler og regler for føring af sprøjtejournal, så den lever op til nye krav.

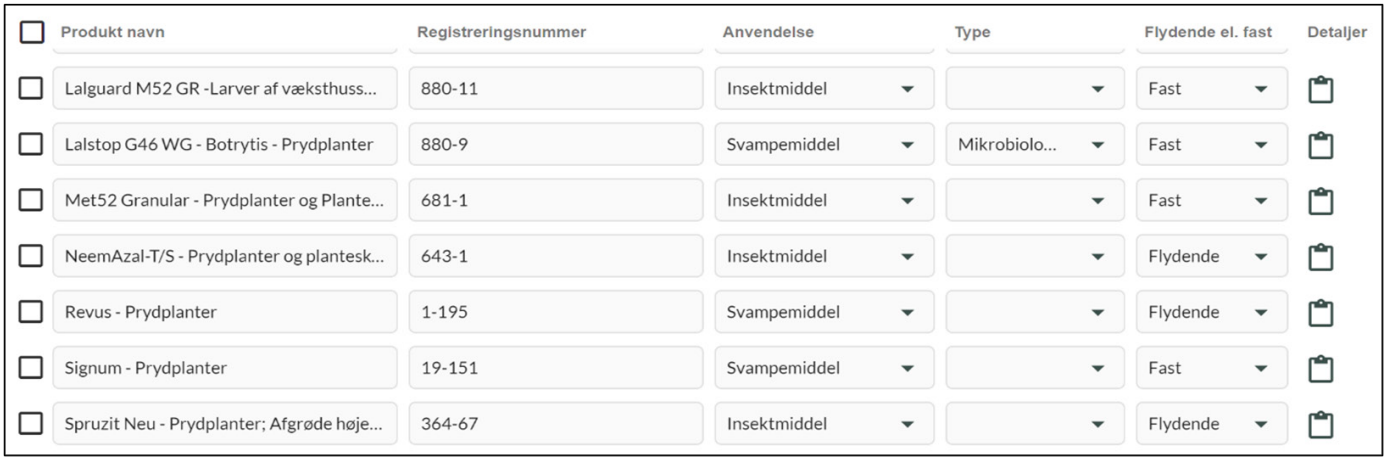
GreenLog byder på mange forskellige fordele:

- Giver et øjebliksbillede af godkendte midler til brug i havebrugsafgrøder, samt i hvilke doseringer, midlerne er tilladt.
- HortiAdvice lægger alle plantebeskyttelsesmidler med registreringsnummer ind i databasen, således at man kan trække dem direkte ind i journalføringen.
- Der kan ikke vælges midler, som ikke er godkendt eller hvor godkendelsen er udløbet.
- Her er differentieret mellem alle kulturer for de enkelte midler, samt angivet på hvilket vækststadie (BBCH) de kan bruges.

- For at minimere risikoen for fejl i journalføringen er der også udviklet et advarselssystem, når man indtaster sprøjtninger. Systemet giver besked om brug af for høje dosis og info om hvor mange gange et middel må anvendelse.
- Der kan lægges egne hjælpestoffer, som f.eks. Lecithin eller Natriumbicarbonat, ind.
- Journalen kan til alle tider ses og udskrives med alle de lovpligtige informationer inkluderet.
- Journalen er forberedt til MPS-GAP certificering og der kan trækkes en liste over midlerne til indberetningen i MPS-ABC.

Du kan få adgang til GreenLog ved at rette henvendelse til Charlotte Holde (chol@hortiadvice.dk / 23496614) eller på mail: greenplancloud@hortiadvice.dk.

Oversigt over godkendte plantebeskyttelsesmidler:

Produkt navn	Registreringsnummer	Anvendelse	Type	Flydende el. fast	Detaljer
Lalguard M52 GR -Larver af vækssthuss...	880-11	Insektmiddel		Fast	
Lalstop G46 WG - Botrytis - Prydplanter	880-9	Svampemiddel	Mikrobiolo...	Fast	
Met52 Granular - Prydplanter og Plante...	681-1	Insektmiddel		Fast	
NeemAzal-T/S - Prydplanter og plantesk...	643-1	Insektmiddel		Flydende	
Revus - Prydplanter	1-195	Svampemiddel		Flydende	
Signum - Prydplanter	19-151	Svampemiddel		Fast	
Spruzit Neu - Prydplanter; Afgrøde høje...	364-67	Insektmiddel		Flydende	

Eksempel på detaljerne for et enkelt middel:

NeemAzal-T/S - Prydplanter og planteskolekultur | 643-1 | Insektmiddel | Luk vindue

Anvendelsesområde	Højeste tilladte dosering		Antal tilladte behandlinger pr. hold pr. år	Antal tilladte behandlinger pr. areal pr. år	Aktuel godkendelses status	Godkendt fra	Godkendt indtil
Åbent væksthus - dyrkning på jord	2,5	L/ha	2	1	Mindre anvendelse	21.12.2020	31.08.2024
Åbent væksthus - med recirkulation	2,5	L/ha	2	Ubegrænset	Mindre anvendelse	21.12.2021	31.08.2024
Lukket væksthus	3	L/ha	3	Ubegrænset	Regelret godkendt	27.07.2016	31.08.2024
Åbent væksthus - dyrkning på borde eller gulv med tæt belægning	2,5	L/ha	2	Ubegrænset	Mindre anvendelse	21.12.2021	31.08.2024
Åbent væksthus - uden recirkulation	2,5	L/ha	2	1	Mindre anvendelse	21.12.2020	31.08.2024

Glyphosat -produkter forbudt på udyrkede arealer

Frem til 1. januar 2024 må Glyphosat-produkter anvendes på udyrkede arealer så som grusbelagte veje, gårdspladser, befæstede arealer rundt om bygninger – **såfremt det er produkter med gammel etikette, hvoraf denne godkendelse fremgår.**

Efter 1. januar 2024 er det forbudt at anvende glyphosat-produkter på udyrkede arealer.

Produkter som f.eks. Roundup Bio og Glypper er blevet afmeldt og blive forbudt at opbevarer og anvende fra 1. januar 2024.

Læs mere om baggrunden for forbuddet her: https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2022/jul/ny-bekaempelsesmiddelbekendtgoerelse/

Brug af skyggemidler

Der kan anvendes skyggemidler, på betingelse af, at der ikke sker nogen former for udledning af stoffet til hverken vandmiljøet eller jorden omkring væksthuset.

Det betyder, at skyggemidler skal påføres i en mængde og på en måde, så alle former for spild til omgivelserne undgås. Som en ekstra sikring skal alle afløb være proppet til eller koblet af, således at evt. overskydende skyggemiddel kan opsamles via afløbene, som for eksempel på nedenstående billeder.

Dansk Gartneri opfordrer alle, der afleder tagvand, til at ansøge om tilladelse til udledning eller nedsivning af tagvandet. Hvis der er spørgsmål til, hvordan ansøgningen skal laves, kontakt da Trine fra Hortiadvice på telefon 21 65 11 35 eller mail trin@hortiadvice.dk

Afhentning af planteaffald

Når gartnerne får afhentet affald, så vil det være en fordel for dem, at de får affaldet afhentet af en virksomhed, der er registeret som indsamler i Affaldsregisteret. På https://affaldsregister.ens.dk/Search.aspx kan der søges på virksomhedsnavne, og her ses det, hvordan den pågældende virksomhed er registreret.

Hvis gartnerne får afhentet deres planteaffald af en virksomhed, der er registreret som transportør i Affaldsregisteret, så skal gartneren være opmærksom på, at han selv har ansvaret for affaldet, også efter at affaldet har forladt hans matrikel. Hvis en gartner der i mod får afhentet sit affald af en virksomhed, der er registreret i Affaldsregisteret som indsamler eller indsamler med forbehandlingsanlæg, så har gartneren kun ansvaret for affaldet så længe det er på hans matriklen. En virksomhed, der er registeret som indsamler, overtager ansvaret for det affald de henter, mens en virksomhed, der er registreret som transportør **ikke** overtager ansvaret for affaldet.

Bemærk dog, at indsamleren skal være godkendt til at modtage forbrændingsegnet affald, og at gartneren skal kunne fremvise en faktura, hvorpå der står angivet, at det er forbrændingsegnet affald, der er afhentet, samt hvilken mængde affald der er afhentet. Det anbefales, at der laves en skriftlig aftale med den, der henter affaldet, hvori der står, at gartneren overdrager ansvaret for affaldet til den, der afhenter affaldet ifm. afhentning.

Etableringsstøtte til unge landbrugere 2023

Hvis du er ung landbruger eller gartner under 41 år, kan du søge om tilskud til etablering.

Der kan søges om et engangstilskud på ca. 745.000 kr. (heltidsbeskæftigelse)

Betingelser, der skal være opfyldt, for at få tilsagn:

- Du må ikke være fyldt 41 år den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn.
- Du skal minimum have bestået den fireårige landmandsuddannelse/gartneruddannelse eller tilsvarende uddannelse senest den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn.
- Du skal have enten en skriftlig købsaftale eller et endeligt tinglyst skøde/ejerbogsregistrering. Du skal være opmærksom på, at såfremt der er lavet et endeligt skøde den dag, du indsender din ansøgning om tilsagn, må den endelige tingbogsdato ikke være ældre end fire år.
- Din virksomhed skal have et arbejdskraftsbehov på mindst 830 timer, opgjort efter normtimesatserne i bekendtgørelsens bilag 1. Dette skal være opfyldt fra ansøgningstidspunktet om tilsagn og til og med udløbet af projektets opretholdelsesperiode, som er tre år efter udbetalingen.
- Du skal have udfyldt en forretningsplan, der bl.a. beskriver risikoafdækning og budget.
- Du skal have det samme aktive CVR-nummer lige fra ansøgning om tilsagn til udløbet af opretholdelsesperioden.
- CVR-nummeret må ikke være taget under konkursbegæring.

Ordningen er åben for ansøgninger **NU og indtil den 24. april 2023**.

Herefter åbner ordningen årligt i perioden fra 2023 til 2027.

Kontakt Asbjørn Mols Nørgaard, amol@hortiadvice.dk eller
Mona H. Christensen, mhc@hortiadvice.dk for yderligere information og hjælp til ansøgningen.

Se mere om ordningen her

Gødningsregnskab og Sprøjtejournal for perioden: 2021/2022

Fristen for indsendelse af gødningsregnskab og sprøjtejournal er den **31. marts 2023**.
Fristen for at indsende Gødningskvoteskema med markkort (tegninger af væksthuse) er den 21. april for økologer, og den 10. september for ikke økologer.

Kontakt Mona H. Christensen, senest den 15. marts, hvis du vil have hjælp til indberetningerne.

REDAKTØRER

Anne Krogh Larsen
Tlf: 21 63 12 61
akl@hortiadvice.dk

Inge Ulsted Sørensen
Tlf: 30 50 77 69
ius@hortiadvice.dk

Lene Eva Christensen
Tlf: 51 55 80 55
lchr@hortiadvice.dk

Frida Helgadottír
Tlf: 23 99 05 94
frih@hortiadvice.dk

Hortiadvice tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. Hortiadvice har copyright på billederne